

synligt, at flere Aamter end det, der den Gang var Tale om, nemlig Ringkjøbing Amt, ogsaa vilde komme til at trænge til en forhøiet Eigning, og det had derfor Ministeriet om at forelægge en ny Lov, som gav Bemyndigelsen ganske i Almindelighed. Dette har den høitærede Minister nu imødekommet taar, og det var saaledes ogsaa temmelig naturligt, forekommer det mig, at Landstinget udtrykkelig erklærede, at da maatte Anvendelsen indskrænkes til et bestemt Formaal, thi Følgen deraf er jo da, at Rigsdagen ikke bliver indblandet i Sagen, hver Gang der skeer en Overskridelse af dette Beløb af 24 Skilling, Forslaget er blevet til en almindelig Bevillingslov for alle Aamter, at de kunne gaae til 36 Skilling. Den ærede Minister foreslog kun 32 Skilling, men det blev i Landstinget sat op til 36 Skilling. Jeg vil nu meget ønske, at Thinget vilde skjænke denne Sag en alvorlig Prøvelse, og jeg staaer i den Henseende paa en vis Maade imellem de to ærede Medlemmer, der have haft Ordet, idet det ene Medlem syntes meest tilbøielig til at ville forkaste Loven, det andet derimod til at ville fremme den, omtrent som den foreligger. Jeg vilde ønske, at Sagen maatte blive nærmere overvejet, inden man tog en Beslutning i en af disse Retninger. Det er vel en lille Lov, men den omfatter dog i Virkeligheden et temmelig betydeligt Beløb; der er vel kun Tale om en Forhøielse af 12 R. pr. Ede. Hartorn, men dertil svarer et lignende Beløb for Kjøbstæderne og et tilsvarende af Statskassen, saaledes at det bliver over 100,000 Rb. om Aaret, som denne Lov giver Bemyndigelse til at udrede, Halvdelen af Kommunen, Halvdelen af Statskassen. Det er i alt Væsentligt kun en Bevillingslov, og efter de Grundfættninger, hvorfra Folkethinget tidligere er gaaet ud, kunde der fra dets Side være Grund til at kræve, at denne Sag først var kommen til Behandling heri Thinget, ialfald vil der vistnok fra Folkethingets Side være Grund til nærmere at undersøge, om det virkelig skulde være fornødent at forhøie det Forlangende, som den ærede Minister har gjort, med et Beløb, som bliver mellem 30 og 40,000 Rb. om Aaret, hvad der jo i vore Tider ikke er noget lille Beløb. Naar Loven

saaledes har faaet Charakter af en almindelig Bevillingslov, finder jeg det, som sagt, ganske rigtigt, at man fastsætter et bestemt Formaal, hvortil Pengene alene maae anvendes, nemlig kun til Pensioner foruden de lovbestemte Alderstillaeg, men Spørgsmaalet bliver dog, om de Myndigheder, i hvis Hænder man saaledes lægger det at affledige Skolelærere og derved altsaa at paadrage baade Communerne og Statskassen de deraf følgende Udgifter, ogsaa have gjort et saadant Brug af den Ret, de hidtil have havt, at man saa let skal gaae til at bevilge dem en saa stor Forøgelse af deres aarlige Udskrivningsmyndighed. Man seer jo tydeligt, at Regjeringen, dengang Loven af 8de Marts 1856 kom ud, gik ud fra, at et Beløb af lidt over 50,000 Rb. om Aaret vilde være tilstrækkeligt til at dække de Krav fra Statskassens Side til Pensioner, der fra Communernes Side kunde gjøres, men det har vist sig saa langt fra at være Tilfældet, at Beløbet til Pensioner nu er steget til 154,000 Rb. om Aaret. Det er altsaa en meget betydelig Forhøielse, der saaledes har fundet Sted, og det vil vistnok være flere ærede Medlemmer befyndt, at der er de Steder, hvor man, idetmindste en Tidlang, er gaaet temmelig rundhaandet tilværks med at affledige Skolelærere efter deres Begjæring; det vilde vist ikke være vanskeligt at paavise, at man paa flere Steder kunde have ladet sig nøie med en Medhjælper, og at det kunde have været baade til vedkommende Hjælperes og til Skolens Gavn i det Hele, om man var gaaet den Vej istedetfor at affledige Lærerne. Dernæst har man vistnok ogsaa seet, at der flere Gange er blevet afflediget Skolelærere, naagt vedkommende Forældre, som vare dem, der bedst maatte kunne dømme om disse Forhold, vare af den Mening, at disse Lærere kunde fyldestgjøre de Krav, der stilledes til dem; vi have jo nylig her i denne Sal hørt udvikle, hvorledes Skolelærere ere blevne affledigede tværtimod Beboernes Driste. Det forekommer mig derfor, at dersom vi nu skulde gaae hen og give Myndighederne en udvidet Ret, maatte vi søge at fikke de vedkommende Forældre imod, at denne udvidede Ret blev anvendt paa en saadan Maade, at det var imod deres Driste,